

dy, tj. klade-li si sama tuto mez, je kompozice krásná. Krása je sama sebou spoutaná síla; omezení ze síly.

Krajina je krásně rozvržena, když všechny jednotlivé části, z nichž se skládá, jsou v takové souhře, že krajina si sama klade svoji mez, a celek je tedy výsledkem svobody jednotlivostí. Všechno v krajině se má vztahovat k celku, a všechny jednotlivosti se mají podřizovat jen svému vlastnímu pravidlu, má se zdát, že sledují jen svou vlastní vůli. Je však nemožné, že by toto sladění v celek nepožadovalo od jednotlivosti žádnou oběť, protože kolize svobody je nevyhnutelná. Hora tedy bude chtít vrhnout stín na mnohé z toho, co bychom chtěli mít osvětlené, stavby omezí svobodu přírody, zúží výhled, větve se stanou obtížnými sousedy, lidé, zvířata, oblaka se chtějí pohybovat, protože svoboda živého se projevuje jen v jednání. Řeka nechce přijmout ve svém toku žádný zákon od břehu, ale chce se řídit svým vlastním; zkrátka: všechny jednotlivosti chtějí mít svou vůli. Kde však zůstane harmonie celku, když se každá část stará jen sama o sebe? Harmonie vzniká právě z toho, že každá jednotlivá věc si ukládá ze své vnitřní svobody právě to omezení, které potřebuje jiná, aby mohla vyjádřit *svoji* svobodu. Strom v popředí by mohl zakrýt krásnou partii v pozadí; *donutit* ho, aby to nedělal, to by se příliš dotklo jeho svobody, a prozradilo by to břídilství. Co tedy udělá rozumný umělec? Nechá *vlastní vahou* klesnout tu větev stromu, která hrozí zahalit pozadí, tím tato větev dobrovolně uvolní výhled; a tak splní strom vůli umělce tím, že se řídí pouze svou vlastní vůlí.

Básnit ve verších je krásné, když si každý jednotlivý verš sám dává svoji délku a krátkost, svůj pohyb a svůj bod klidu, když se každý rým nabízí ze své vnitřní nutnosti, a přece přichází jako na zavolání – zkrátka, když se zdá, že si žádné slovo, žádný verš nevšímá druhého, když se zde zdá být jen kvůli sobě samému, a přece všechno dopadne tak, jako by to bylo domluveno.